

Şube Başkanı C. Sami Yılmaztürk'ün Çalışma Raporunu Sunuşu

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu adına hepinize “Hoş geldiniz” diyor, sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, geçmişte ve bu dönem kaybettiğimiz değerli meslektaşlarımızı huzurlarınızda saygıyla anıyorum.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

44. Dönem çalışma döneminin sonuna gelmiş bulunmaktayız.

İki yıl önce yine bu salonda gerçekleştirilen 44. Dönem Şube Genel Kurulunun ardından yapılan seçimlere katılan meslektaşlarımızın oylarının %87'ini alarak “Çağdaş Demokrat Toplumcu Mimarlar” listesinden seçilerek güven tazeleyen Yönetim Kurulumuz, çalışma dönemini tamamlamış bulunmaktadır.

Geçtiğimiz iki yılda bu güven ve destek ile çalışmalarını yürüten Şube Yönetim Kurulumuzun, komite ve komisyonlarımızın yanı sıra şube organlarının çalışmaları, 44. Dönem Çalışma Raporunda yer almaktadır. Bu çalışmaları özet olarak Genel Kurulumuzun ilgili gündeminde sizlerle paylaşacağız. Ayrıca 44. Dönem Çalışma Programımıza www.mimarist.org adresinden ulaşmanız mümkün. Bu nedenle konuşmamda bu çalışmalardan bahsetmeyeceğim.

Geçtiğimiz iki yıl hem ülke ve dünya gündemi açısından, hem de Mimarlar Odası gündemi açısından oldukça yoğun geçti. Gündemin yoğunluğu arasında tamamlayabildiğimiz çalışmalar olduğu gibi, tamamlayamadığımız ya da ancak başlayabildiğimiz çalışmalar da oldu. Bu çalışmaların önümüzdeki dönemde tamamlanmasını dilerim.

Çalışma dönemi içinde karşımıza çıkan bazı sorunlarla ilgili tespitlerimizi sizlerle paylaşmanın bir görev olduğunu düşünüyoruz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Mimarlık camiası, meslek grubu ve meslek örgütü olarak dünyadaki savaşlardan ve savaşların sonuçlarından duyduğu rahatsızlığı her fırsatta dile getirmiş, savaşların yarattığı tahribata dikkat çekmiş, “Yurtta barış, dünyada barış” belgisine sımsıkı sarılmıştır.

Mimarlar Odası dünyada barışı savunan tek meslek örgütü de değildir. UIA, II. Dünya Savaşının sonuçlarının ortadan kaldırılması sürecinde BM çatısı altında barış içinde bir dünya özlemi ile bir araya gelen 27 ulusal meslek örgüt tarafından kurulmuştur. Bu 27 örgütten birisi de Türkiye mimarlık örgütüdür. UIA, her daim savaşın yıkımlarına karşı barışı savunan bir örgüt ola gelmiştir. Bugün de bu niteliğini sürdürmektedir. En büyük mirasımız barış dileğimizdir.

Bugün ülkemizin hemen güney sınırlarında süren, yüz binlerce insanın ölümüne, milyonlarca insanın yaralanmasına, göç etmesine, acı çekmesine neden olmuş savaşa da, silah tekelleri tarafından tüm dünyaya yayılmaya çalışılan, geleceğimizi yok edebilecek her türlü savaşa da “Hayır!” demek ortak sorumluluğumuzdur.

Bugün ülkemizin de içine çekildiği bu kirli oyunda daha fazla acı çekilmemesi için “savaş değil, barış” belgisini yükseltmemiz kaçınılmazdır.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

2002 yılından bu yana işbaşında olan siyasi iktidar, işleri eskisi gibi sürdürebilme olanağının kalmadığını anladığı andan itibaren baskı, tehdit, yıldırma ve gözdağı çabalarını yoğunlaştırmıştır. Hiçbir hukuki gerekçesi olmaksızın yıllarca süren tutukluluk hali artık olağan hale gelmiş, “barış” dileyen yüzlerce insanla birlikte TTB yöneticileri de keyfi şekilde gözaltına alınmışlardır.

Ülkemizin kuruluş felsefesinde yer alan “Yurtta barış, dünyada barış” belgisini dile getirmek artık iktidarın ve yandaş basının saldırılarına hedef olmak için yeterli hale gelmiş, meslek odaları bu nedenle yeni bir düzenleme baskısı altına alınmıştır.

Bu ülkenin geleceği için sorumluluk duyan mimarlar olarak her şeyi göze alarak “barış” istemeye, barışı ve yaşam hakkını sonuna dek savunmaya devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Ülkedeki çağdaş yaşamın tüm değerlerini, kurumlarını elbirliğiyle tahrip ettiği işbirlikçisini

15-16 Temmuz 2016'da yaşanan darbe girişimi sonrasında terör örgütü ilan eden AKP hükümeti, bugün tüm muhalif güçleri aslı astarı olmayan bir “terör ortaklığı” suçlaması ile baskı altına almış, daha da almaya çalışmaktadır. Darbe girişimi sonrasında 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL, ilan edilmiş gerekçeleriyle hiç ilgisi olmayan hedeflere yönelik şekilde uygulanarak demokratik hukuk devleti bütünüyle askıya alınmıştır. Bugün her türlü demokratik talep 12 Eylül askeri darbe dönemini aratır yoğunlukta bir baskı ile karşı karşıyadır.

Darbe girişiminin hemen ardından 19 temmuz 2016 tarihinde yaptığımız basın açıklamasında “... öncelikle son yıllarda yaşanan ve son günlerde artan oranda açıklamalara ve eylemlere de yansıyan demokratik düzen dışı adımlardan” ve “toplumsal uzlaşsı ve çoğulculuk yerine çoğunluğun demokrasi ve insan haklarına aykırı keyfi iktidarını ikame etme girişimlerinden” vazgeçilmesi gerektiğini, yine darbe heveslilerine karşı hep birlikte, hiçbir kesimi dışlamadan demokratik parlamenter sistemi güçlendirme doğrultusunda adım atmamız gerektiğini vurgulamıştık. Geçen sürede, tüm muhalefetin, her türlü eleştirel tutumun sindirilme çabalarının günden güne yoğunlaştırıldığı bir ortama girdik.

Anayasal bir kurum olarak, mimarlık mesleğinin de bizlere yüklediği idealist yaklaşım ve kamusal sorumluluğun gereği olarak her daim demokratik, çağdaş bir düzeni savunmaya devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Ülkemizde 16 Nisan 2017 tarihinde, muhalif düşüncenin her türlü baskı ile sindirildiği OHAL ortamında yapılan referandum sonucunda 97 yıl önce geçilen parlamenter sistem, demokratik anayasaların özünü oluşturan “erkler ayrılığı” fiilen ortadan kaldırılmıştır. “Erkler ayrılığının bulunmadığı toplumlarda anayasa yoktur” (1789 tarihli Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin 16. maddesi) ifadesi bugün ülkemizde karşılık bulmuştur.

Bu anayasa değişikliği ile yasama, yargı ve yürütme tek elde toplanmıştır. Bu yılın ilk ayında yaklaşık bir yılı aşkın süredir gazetecilik kimliği nedeniyle tutuklu bulunan gazeteciler hakkında Anayasa Mahkemesi “...kişî hürriyeti ve güvenliği hakkı ile ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine...” karar vermiş, buna rağmen AKP Genel Başkanı Cumhurbaşkanının geçmişte olduğu gibi en üst yargı makamının kararını yok sayan açıklamaları sonrasında Anayasaya aykırı olarak alt mahkemeler bu yargı kararını hiçe

saymışlardır.

Ülkenin içine düşürüldüğü bu koşullara rağmen, bedel ödeme pahasına, demokratikleşme için üzerimize düşen kamusal ve toplumsal sorumluluğu yerine getirmeye devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

24 Ocak ve ardından 1980 askeri darbesi ile egemen hale gelen rant dayalı liberal ekonomik politikalar 2002 yılından bu yana acımasızca yaşama geçirilmeye çalışılıyor. Tüm yaşam kaynakları, tarihi, kültürel değerlerimiz, sosyal yaşam, daha fazla rant uğruna feda edilmiştir. Bu dönemde geçmişten aldığımız kamusal ve toplumsal sorumlulukla geleceğimize sahip çıkabilmek adına elimizde kalan tek itiraz makamı olan yargıya bu dönemde yine çok sayıda başvurumuz oldu.

Cumhurbaşkanının da “ihamet” olarak nitelendirdiği, buna rağmen yaşama geçirilen, yaşama geçirilmeye devam edilen birçok projede yargı her şeye rağmen lehimize karar verdi. Yargı kararı ile iptal edilen projeler olduğu gibi, yargı kararlarının hiçe sayıldığı çok sayıda örneğin olduğunu da biliyoruz. Yargı kararı haklılığımızın teyididir, ama yargı kararının uygulanmasını sağlayacak güç halkın kendisidir.

Meslek odası olarak kamusal sorumluluğumuzu bu alanda da sürdürdük, bundan sonrada sürdürmeye devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Bu süreçte en büyük darbelerden birine de meslek alanımız maruz kalmıştır. Bir tarafta içi boşaltılan bir mimarlık eğitimi, diğer tarafta mimarların, mühendislerin yapı üretim sürecinden her geçen gün daha fazla dışlandığı, ehliyetsiz kişilerin yapı üretim sürecine dahil edildiği, diplomaların kiralandığı bir süreç yaşamaktayız.

Bu süreçte kimi meslektaşlarımızın da sorumluluğu bulunduğu altını çizmekle birlikte siyasetin asli sorumlu olduğunu, bu amaçla mevzuatta sürekli düzenleme yapılarak kamusal denetimin önünün kapatıldığını, rantı artırmak adına yapı üretim sürecinden mimarların ve mühendislerin dışlandığını, teknik elemanların yerine niteliksiz kadroların üretim sürecine sorumsuzca sokulduğunu, mimar ve mühendislerin yanı sıra çok sayıda insanın iş kazalarında kurban olduğunu, siyasetin önlem almak yerine bu sürecin önünü açacak yasal düzenlemelere

hız verdiğini 2002 yılından bugüne defalarca yaşadık.

Yapı üretim sürecinin önündeki engelleri aşma bahanesi ile gündeme getirilen mevzuat düzenlemeleriyle meslektaşlarımızın müelliflik ve telif hakları birer birer gasp edilmiştir.

Kamusal denetimin ortadan kaldırılmasının yanı sıra meslek odalarının devre dışı bırakılmasının sonucu olarak çalışma koşulları daha da kötüleşen meslektaşlarımız, düşük ücrete ve güvencesiz çalışma koşullarına mahkûm edilmişlerdir.

Bu kötü koşullara karşı mücadelenin asıl unsuru mimardır. Mimarlar arası dayanışmanın güçlendirilmesi ile bu sürecin aşılabileceğini biliyoruz.

Bu nedenle müelliflik ve telif hakları, meslek etiği kuralları, ücretli çalışan meslektaşlarımızın hakları konuları bu dönem önemli bir tartışma konusu olarak gündemimizde yer aldığı gibi, bu konuların önümüzdeki dönemlerde de gündemimizdeki önceliğini korumaya devam edeceği açıktır. Bu sorunları ancak mesleki dayanışmamızı güçlendirerek aşabileceğimizi biliyoruz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

2002 yılında 22 mimarlık bölümü varken, bugün ülkemizde öğrenime devam eden 99, açılmak üzere bekleyen de 45 mimarlık bölümü vardır.

Bugün Mimarlar Odasının 52 bin üyesine karşılık, 40 bin mimarlık öğrencisi vardır.

Daha fazla rant uğruna inşaat sayısı iki katına çıkarken, Türkiye'deki niteliksiz eğitimin sonucu olarak mimar sayısı da önümüzdeki 4-5 yıl içinde iki katına çıkacaktır.

Mimar ve mühendislerin yapı üretim sürecinden uzaklaştırıldığı koşullarda baş edilemez bir işsizlik ortamı ile karşı karşıya olduğumuz bilinmelidir.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Bu dönemin belirgin özelliklerinden bir diğer de, afetler ülkesinde birinci derece deprem kuşağında yer alan kentimizde beklenen İstanbul depremi konusunda hükümetin ve yerel yönetimlerin rant projeleri dışında bir düşünsel üretimlerinin bulunmamasıdır.

İstanbul'da ilan edilmiş bulunan afet toplanma alanlarının yarısından fazlası bugün imara

açılmıştır. İBB imara açılan bu afet toplanma alanlarına alternatif alanları açıklayamamaktadır. Afet anında kullanılmak üzere belirlenen tahliye yolları bizzat İBB tarafından İspark'a işletme alanı olarak devredilmiştir.

1994 yılından bu yana İstanbul'da aynı anlayış yerel yönetimdedir. Afet riski altındaki İstanbul'da 24 yıldır iktidar olan bir yönetim, kentin yapı stokunun durumunu bilmemektedir.

Kentimizi bekleyen afet riski konusunda da meslektaşlarımızın nezdinde olduğu kadar kamuya karşı da uyarı görevimizi yapmaya devam ettik, etmeye devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Bu dönem yönetimimizin ağırlıklı çalışma alanlarından birisi de Türkiye Mimarlığının hafızasını oluşturma çabasıdır.

Bugün TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi, Türkiye'nin kamuya açık en büyük mimarlık araştırma ve dokümantasyon merkezi haline gelmiştir.

Merkezimiz, çok sınırlı bütçelerle de olsa, ağırlıklı olarak meslektaşlarımızın ve destekçilerimizin katkıları sayesinde her geçen gün daha da büyümektedir. Arşivimizdeki yayın ve belgelerin listesine ve şubemiz yayınlarına internet üzerinden ulaşılabilir. Ulusal boyutta 9 kütüphaneyle kurmuş olduğumuz irtibat ile de yayınlarımıza, dokümanlarımıza ulaşılabilir. Kendi yayınlarımız dışında Arşiv ve Dokümantasyon Merkezimizde bulunan tüm belge, bilgi ve mimarlık malzemelerini araştırmacıların bilgisine dijital olarak da sunmayı hedeflemekteyiz.

Bu iki yıllık sürede şubemizin bugün kadar baskısını gerçekleştirdiği tüm süreli ve süresiz yayınlar dijital olarak hazırlanmış ve paylaşımına açılmıştır.

Sözlü tarih çalışmalarının bir parçası olarak meslektaşlarımızın mesleki deneyimlerini paylaştıkları Cumartesi Söyleşileri ciddi bir bellek oluşmasını sağlamış, geçmiş birikimin Arşiv ve Dokümantasyon Merkezimizde taranarak yayına dönüştürülmesine de başlanmıştır.

1985-2017 dönemindeki Tarlabası mücadelesini anlatan sergi, film ve kitap, bu amaçla gerçekleştirdiğimiz bir diğer önemli çalışmamızdır. Tarlabası'nın ardından bu dizinin de bütün önemli kent mücadelesi başlıklarını kapsayacak şekilde devamı planlanmıştır. Mimarlık

hafızasını oluşturmayı hedefleyen bu çalışmaların bir diğerk sonucu da “Mimarlık Müzesine Doğru” başlığı altında 9 Şubat'ta açılışını yaptığımız sergidir.

Bu sürece bağışları ile katkıda bulunan tüm meslektaşlarımıza, ailelerine ve hafızanın oluşturulması sürecinde katkı veren tüm meslektaşlarımıza ve oda emekçilerine teşekkür ederiz.

Değerli meslektaşlarımız, değerli konuklarımız,

Kentimizin tüm değerlerinin tehdit altında olduğu bu dönemde tarihi, doğal, kültürel ve sosyal yaşam alanlarımızın daha fazla rant uğruna tahrip edilmesine karşı birlikte mücadele ettiğimiz tüm değerli meslektaşlarımıza, Yönetim Kurulumuzda ve diğerk şube organlarında asıl ve yedek olarak özveri ile çalışmalarını yürüten tüm üyelerimize, kararların oluşturulmasında ve yürütmede bilfiil yer alan meslektaşlarımıza ve tüm personelimize huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ederim

Sözlerime son verirken bu genel kurulun başarılı geçmesini diler, her türlü katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, önümüzdeki zorlu süreçte sorumluluk yüklenme isteği ile aday olan tüm meslektaşlarımıza bugünden başarılar dilerim.

Genel Kurulumuza katılan değerli meslektaşlarıma, değerli konuklara katılımları ve destekleri için tekrar teşekkür ediyor, Genel Kurul tartışmalarının ve değerlendirmelerinin mesleğimize ve ülkemizin geleceğine ışık tutacağını umuyor, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi adına saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum.

C. Sami Yılmaztürk

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

Yönetim Kurulu Başkanı